

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки та
психології дошкільної та початкової
освіти

протокол № 2 від 31 серпня 2023 р.

в.о. завідувача кафедри

 Наталія ВОРОПАЙ

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

**ОК 14 ПЕДАГОГІКА
(Теорія та методика виховання)**

Освітня програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ, 2023

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Педагогіка (Теорія та методика виховання)
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	3
Викладачі	Денисенко Вероніка В'ячеславівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Посилання на сайт	KSU online http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405
Контактний телефон, месенджер	(050) 7581544
Email викладача:	veronikaden@ukr.net
Графік консультацій	Щотижня (п'ятниця) протягом семестру
Методи викладання	лекційні заняття, семінарські заняття, практичні індивідуальні завдання, тестові завдання
Форма контролю	Екзамен

2.Анотація дисципліни: Сучасний учитель початкової школи є одночасно викладачем, вихователем, організатором діяльності дітей, активним учасником спілкування з учнями, їх батьками та колегами; консультантом, дослідником. Галузь педагогіки «Теорія та методика виховання» передбачає забезпечення студентів систематизованими знаннями, педагогічними вміннями, водночас збагачуватиме фахову підготовку та стимулюватиме формування професійно-педагогічних ціннісних орієнтацій і компетентностей. Предметом освітньої компоненти є загальна теорія виховання та методика виховної роботи у початковій школі.

2.

3. Мета та завдання дисципліни:

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення та збагачення студентів знаннями змісту, сутності, принципів, закономірностей, методів та організаційних форм виховання молодших школярів за основними напрямками. Формування умінь, навичок планування та організації виховного процесу в початковій школі. Спрямовання майбутнього педагога на творчу діяльність та самореалізацію особистості. Формування пізнавальної активності студентів; прищеплення

зацікавленості науково-педагогічною проблематикою; формування вмінь та навичок порівнювати та роз'яснювати взаємозв'язки між виховними явищами, фактами, подіями, ситуаціями; поглиблення у студентів педагогічної ерудиції та збагачення їх духовної культури, розширення професійного світогляду.

Завдання навчальної дисципліни:

- забезпечення оволодіння учителями основними категоріями виховного цілеспрямованого впливу на формування особистості молодшого школяра, методикою організації учнівського колективу, основними напрямками виховання у сучасній школі, особливостями роботи з учнями початкових класів;
- ознайомлення із засобами формування наукової світоглядної і громадської позиції, їх суспільної активності, активного залучення до виховного процесу сім'ї, громадськості, засобів масових комунікацій, озброєння студентів новими виховними технологіями;
- формування уміння і навички організації виховання молодших школярів в умовах сучасної освітньої парадигми;
- оволодіння основами педагогічної техніки;
- формування загальнопедагогічних умінь та навичок студентів;
- аналіз передового педагогічного досвіду;
- формування ідеалу педагога, виховання у майбутніх учителів рис та якостей, необхідних для майбутньої професії;
- розширення професійного світогляду, збагачення духовної культури майбутніх педагогів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання:

ПР 01. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР 02. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР 06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР 08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР 09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР 10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР 12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР 14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР 16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

5. Структура курсу

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Семінарські заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3 кредити / 90 годин	III сем. – 16	III сем. – 14	III сем. – 60

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Програмне забезпечення: KSU online <http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405>

				себе?» Ніка Вуйчича і зробити аналіз відео https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/protidiya-bulingu/bezpechna-shkola-nik-vujchich-video	
Згідно з розкладом	Тема 2. ОСНОВНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ВИХОВАННЯ (лк - 2 год., сем. – 2 год., самост. – 5 год.): 1. Поняття про закономірності виховання. 2. Аналіз закономірностей процесу виховання. 3. Поняття про принципи виховання. 4. Характеристика основних принципів виховання. 5. Народна педагогіка про принципи виховання. 6. Шляхи реалізації принципів через зміст виховання.	Лекція / Семінарське	1-6; 15-16 37-40	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405 Семінар 2. Практичне завдання: 1. Навести приклади реалізації принципів виховання у педагогічній діяльності вчителя. 2. Аналіз правил шкільної поведінки (підібрати зміст правил для учнів початкової школи, зробити електронну презентацію (клас за вибором)).	3 3
Згідно з розкладом	Тема 3. СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ ПРІОРИТЕТІВ У ВИХОВАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ (лк - 2 год., сем. – 2 год., самост. – 5 год.): 1. Поняття мети виховання. 2. Загальна мета і завдання виховання. 3. Мета виховання в сучасній українській школі. 4. Ідеал національного виховання. 5. Концепція національно-патріотичного виховання в Україні.	Лекція / Семінарське	1-6; 15-16 7-10; 17	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405 Семінар 3. Практичне завдання: 1. Конспект принципів Концепції національно-патріотичного виховання в Україні. 2. Підготувати сценарій з презентацією виховного заходу для учнів початкової школи з національно-патріотичного спрямування (в	3 3

	6. Програма виховання особистості як система цілей виховання. 7. Зарубіжні напрямки педагогіки про мету виховання.			електронному варіанті, клас за вибором).	
Згідно з розкладом	Тема 4. ЗМІСТ, ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ ВИХОВАННЯ (лк - 2 год., сем. – 2 год., самост. – 5 год.): 1. Мета, завдання, зміст національно-патріотичного виховання. 2. Мета, завдання, зміст розумового виховання. 3. Мета, завдання зміст морального виховання. 4. Мета, завдання зміст естетичного виховання. 5. Мета, завдання, зміст трудового виховання. 6. Мета, завдання, зміст фізичного виховання. 7. Мета, завдання, зміст екологічного виховання. 8. Мета, завдання, зміст правового виховання. 9. Мета, завдання, зміст економічного виховання. 10. Мета, завдання, зміст статевого виховання.	Лекція / Семінарське	1-6; 11; 15-16 33-36	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405 Семінар 4. Практичні завдання: 1. Підготувати коротку доповідь з презентацією одного із означених напрямів виховання (за вибором). 2. Творче завдання: Переглянути мультфільм із серії «Мудрі казки тітоньки Сови», серія «Благодійність». Скласти бесіду з морального виховання для дітей за сюжетом мультфільму. Електронний ресурс: https://www.youtube.com/watch?v=Sh6LMQ04IJg 3. Створення власної відео зарядки для молодших школярів.	3 3
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ					
Згідно з розкладом	Тема 5. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ САМОВИХОВАННЯ ТА ПЕРЕВИХОВАННЯ (лк. – 2 год., сем. – 2 год., самост. – 5 год.): 1. Самовиховання: суть, умови, етапи, прийоми.	Лекція / Семінарське	1-6; 11; 15; 16; 31-34	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405 Семінар 5. Практичні завдання: 1. Підібрати методичні матеріали діагностики рівнів вихованості	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Перевиховання, його функції, етапи, принципи. 3. Результати процесу виховання, 4. Рівні вихованості, їх виявлення. 5. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання. 			<p>молодших школярів в електронному вигляді.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Організація і проведення ранкової зустрічі 1 клас (2 семестр) 1 або 2 тиждень (день за вибором). 3. Залікова письмова робота. 	<p>3</p> <p>3</p>
Згідно з розкладом	<p>Тема 6. МЕТОДИ, ПРИЙОМИ ТА ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ (лк. – 2 год., сем. – 2 год., самост. – 5 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методи, прийоми, засоби виховання. 2. Класифікація методів виховання. 3. Методи формування свідомості особистості. 4. Методи формування досвіду суспільної поведінки. 5. Методи стимулювання поведінки і діяльності вихованців. 6. Методи контролю і аналізу ефективності виховного процесу. 7. Умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання. 	Лекція / Семінарське	1-6; 11; 15; 16; 31-34	<p>http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405</p> <p>Семінар 6.</p> <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доведіть необхідність використання різноманітності методів виховання. Проаналізуйте роль прикладу у вихованні молодших школярів (усна доповідь та письмовий аналіз). 2. Вивчити педагогічні ситуації, обрати та пояснити рішення (ситуації додаються). 	<p>3</p> <p>3</p>

Згідно з розкладом	<p>Тема 7. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ (лк. – 2 год., сем – 2 год., самот. - 5 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Позакласна та позашкільна виховна робота. 2. Розмаїття масових, групових та індивідуальних форм виховної роботи. 3. Аналіз масової форми виховної роботи. 4. Аналіз групової форми виховної роботи. 5. Аналіз індивідуальної форми виховної роботи. 6. Зміст роботи позашкільних установ для дітей та юнацтва. 	Лекція / Семінарське	1-6; 11; 15; 16; 17; 31-34	<p>http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405</p> <p>Семінар 7.</p> <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення відеосюжету «Вчитель читає казку» (вимоги додаються). 2. Вивчити педагогічні ситуації, обрати та пояснити рішення (ситуації додаються). 	3 3
Згідно з розкладом	<p>Тема 8. СОЦІАЛЬНА РОЛЬ, ФУНКЦІЇ, ЗМІСТ РОБОТИ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА (лк. – 2 год., сем. – 2 год., самот. – 5 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія виникнення класного керівництва. 2. Роль, функції класного керівника. 3. Професіограма діяльності вчителя, класного керівника. 4. Педагогічна майстерність, етика, імідж учителя. 5. Елементи театральної педагогіки у виховній діяльності вчителя початкової школи. 	Лекція / Семінарське	1-6; 11; 15-17; 28; 31-34	<p>http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405</p> <p>Семінар 8.</p> <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальна розробка сценарію свята (в електронному вигляді) за обраною тематикою). 2. Підготувати виступ вчителя в певній ролі (відповідно до розробленого сценарію) 	3 3
Згідно з розкладом	Тема 9. ПОЗАКЛАСНА ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЛАСНОГО	Лекція / Семінарське		http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405	

Згідно з розкладом	<p>КЕРІВНИКА (самост. – 9 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка організації дозвілля молодших школярів у позашкільних установах для дітей та юнацтва. 2. Особливості організації навчально-виховного процесу в школах-інтернатах, групах і класах подовженого дня. 3. Особливості підготовки та проведення екскурсій в початкових класах. 4. Підготовка та проведення індивідуальних, групових, колективних виховних бесід з учнями. 5. Підготовка та проведення свят, конкурсів, змагань. 6. Педагогічні основи виховання в учнівському колективі. 7. Поняття про учнівський колектив. Типи колективів. 8. Стадії розвитку та формування учнівського колективу. 9. План виховної роботи. Технологія планування (етапи). 		1-6; 11; 15; 16; 23; 24; 29; 31-36	<p>Семінар 9.</p> <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка сценарію екскурсії до парку, галереї, музею, лялькового театру та ін. для молодших школярів (вид екскурсії за вибором) в електронному та друкованому варіантах. 2. Розробка пам'ятки-інструктажу для учнів до обраної екскурсії (електронний та друкований варіанти). 3. Скласти правила етикету спілкування в соцмережах для батьків (10 правил) - презентація. 	3 3
Згідно з розкладом	<p>Тема 10. ВЗАЄМОДІЯ З БАТЬКАМИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ (самост. – 9 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст, завдання сімейного виховання. 2. Причини негативного сімейного впливу. 	Лекція	1-6; 11; 15-17; 22-23; 25; 29; 31-38	<p>http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1405</p> <p>Контрольна тестова робота.</p> <p>Самостійна робота:</p>	3

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Типи родин з асоціальними проявами. 4. Народна педагогіка у вихованні підростаючих поколінь. 5. Підготовка та проведення батьківських зборів. 6. Індивідуальна робота з батьками молодших школярів. 7. Створення інформаційного середовища класу в соціальних мережах. 8. Використання мобільних додатків у процесі взаємодії з учнями та батьками. 9. Створення сторінки/групи класу в соціальних мережах. 10. Етика спілкування вчителя з батьками в соціальних мережах. 11. Педагогічна освіта батьків класу засобами соціальних мереж (Індивідуальна форма спілкування з батьками у соціальних мережах). 			<ol style="list-style-type: none"> 1. Театралізація казки для молодших школярів (груповою роботою – казка за вибором). 2. Підготувати та продемонструвати тематичний виступ на батьківських зборах (за обраною темою). 	3
--	---	--	--	--	---

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ (30 балів).

Модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ (30 балів).

Форма контролю: екзамен (40 балів).

Критерії оцінювання відповіді на екзамені (усної, письмової, творчої).

Перший рівень – початковий. До 5 балів отримує студент, якщо він дав незадовільну або неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументів, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів: 0-5 балів.

Другий рівень – середній. Максимально 20 балів отримує студент, якщо відтворює основний навчальний матеріал, до 10 балів, якщо дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументів, показав поверхові знання понятійного апарату і спеціальної літератури, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності: 6-20 балів.

Третій рівень – достатній. Максимум 30 балів студент отримує, якщо знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також він у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав незадовільні знання літературних джерел, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень: 21-30 балів.

Четвертий рівень – високий. Максимально можливу оцінку 40 балів за умови, якщо здобувач дав правильну і вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ і навів приклади з практики. Студент має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення: 31-40 балів.

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна література:

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Видавничий центр Академія", 2001. - 576 с.
2. Зайченко І.В. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.
3. Казанжи І.В. Теорія і методика виховної роботи в школі I ступеня: навч. посіб. – К.: Слово, 2014. – 296с.
4. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. - 2-е вид., випр. і доп. - Харків: ОВС", 2002. - 400 с.
5. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 667 с.
6. Мельничук С.Г. Педагогіка (Теорія виховання). Навчальний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 288 с.
7. Нові години спілкування. 1 клас /Я.В.Брязгіна та ін.. – Х.: Основа, 2018. – 126с. (Серія «Початкова школа. Виховна робота»).
8. Нові години спілкування. 2 клас /Я.В.Брязгіна та ін.. – Х.: Основа, 2018. – 128с. (Серія «Початкова школа. Виховна робота»).
9. Нові години спілкування. 3 клас /Я.В.Брязгіна та ін.. – Х.: Основа, 2018. – 110с. (Серія «Початкова школа. Виховна робота»).
10. Нові години спілкування. 4 клас /О.Є.Білецька та ін.. – Х.: Основа, 2016. – 127с. (Серія «Початкова школа. Виховна робота»).
11. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2008. – 415 с.

12. Орієнтовний план виховної роботи вчителя початкових класів. 1-4 класи. Робочий зошит. I-II семестри. – Тернопіль: Навчальна книга, 2006. – 64с.
13. Ранкові зустрічі. 1 клас. 1 семестр. /Упор. Н.Ю.Бабіченко та ін.- Х.: Основа, 2018. – 142с. (Серія «Нова українська школа»)
14. Ранкові зустрічі. 1 клас. 2 семестр. /Упор. Н.Ю.Бабіченко та ін.- Х.: Основа, 2018. – 143с. (Серія «Нова українська школа»)
15. Фіцула М.М. Педагогіка. Навч. посібник для студентів вищих пед. закладів освіти. – К.: Альма-Матер, 2002. – 529 с.
16. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. – К.: «Академвидав», 2007. – 560с.
17. Ярошук Л.Г. Методика виховної роботи: навчальний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 320 с.

Додаткова література:

18. Бех І.Д. Виховання особистості: підруч. – К.: Либідь, 2008. – 848с.
19. Бондарчук О.І., Бондарчук Л.І. Основи психології та педагогіки. Курс лекцій. - К.: МАУП, 1999. - 168с.
20. Васянович Г.В. Педагогічна етика: навч. посібник. – К.: Академвидав, 2011. – 256 с.
21. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. Навчальний посібник. - К.: Вища школа, 1995. - 237с.
22. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. - К.: Либідь, 1997.-376 с.
23. Довідник класного керівника у запитаннях та відповідях /М.Є. Канцедал, О.М.Кравцова. – Х.: Веста: Вид-во Ранок, 2007. – 384с.
24. Забашта Н.О. Виховна робота у групі подовженого дня в 1-4 класах /Н.О.Забашта. – Х.: Ранок, 2010. – 176с.
25. Корнієнко С.М., Кодлюк Я.П. Батьківські збори у початкових класах: навч.-метод. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – 64с.
26. Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2001. - 288с.
27. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 2-е вид. - 1999 р. - 350с.
28. Пехота О.М. Індивідуальність учителя: теорія і практика: Навч. посіб. – Миколаїв: Іліон, 2009. – 272с.
29. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям //Вибр твори: В 5 т. – К.: Рад. школа, 1976. – Т. 3.- С. 5-279.

INTERNET-ресурси:

30. Закон України “Про вищу освіту”. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
31. <http://pidruchniki.ws/12570107/pedagogika/pedagogika - moyseyuk nye>
32. <http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika - zaychenko ib>
33. <http://pidruchniki.ws/pedagogika/pedagogika u zapitannayah i vidpovidyah - kuzminskiy ai>
34. <http://pidruchniki.ws/15840720/pedagogika/pedagogika - maksimyuk sp>
35. Нова українська школа. Порадник для вчителя <https://base.kristti.com.ua/>
36. Нова українська школа. <https://mon.gov.ua/>
37. Освітній портал Педагогічна преса <http://pedpresa.ua/>
38. Educational Era Студія онлайн-освіти www.ed-era.com.